

$$\frac{b+c}{2} \geq \sqrt{bc} \quad (2)$$

$$\frac{c+a}{2} \geq \sqrt{ca}. \quad (3)$$

Cộng từng vế ba bất đẳng thức (1), (2), (3) ta được :

$$a + b + c \geq \sqrt{ab} + \sqrt{bc} + \sqrt{ca}.$$

Vậy bất đẳng thức đã được chứng minh.

Mở rộng cho bốn số a, b, c, d không âm, ta có bất đẳng thức

$$a + b + c + d \geq \sqrt{ab} + \sqrt{bc} + \sqrt{cd} + \sqrt{da}.$$

Mở rộng cho năm số a, b, c, d, e không âm, ta có bất đẳng thức

$$a + b + c + d + e \geq \sqrt{ab} + \sqrt{bc} + \sqrt{cd} + \sqrt{de} + \sqrt{ea}.$$

Bài tập bổ sung

8.1. Chọn (D).

§9. Căn bậc ba

88. Ta có kết quả lần lượt là : $-7 ; 0,3 ; 1,1 ; -0,8$.

89. a) *Giải* : Từ định nghĩa căn bậc ba, biết $\sqrt[3]{x} = -1,5$, ta có $x = (-1,5)^3$.

Suy ra $x = -3,375$.

b) *Hướng dẫn* : Tương tự, từ $\sqrt[3]{x-5} = 0,9$, ta có

$$x - 5 = (0,9)^3.$$

Suy ra $x = 5 + (0,9)^3$.

Tính được $x = 5,729$.

90. a) $\sqrt[3]{a^3b} = \sqrt[3]{a^3}\sqrt[3]{b} = a\sqrt[3]{b}$.

$$\text{b)} \sqrt[3]{\frac{a}{b^2}} = \sqrt[3]{\frac{ab}{b^3}} = \frac{\sqrt[3]{ab}}{\sqrt[3]{b^3}} = \frac{1}{b}\sqrt[3]{ab}.$$

91. a) 2,289 ;   b) 2,936 ;   c) -3,359 ;   d) -0,431.

92. a) Giải : $2\sqrt[3]{3} = \sqrt[3]{2^3} \cdot \sqrt[3]{3} = \sqrt[3]{2^3 \cdot 3} = \sqrt[3]{24}$.

Ta có $24 > 23$, nên $\sqrt[3]{24} > \sqrt[3]{23}$.

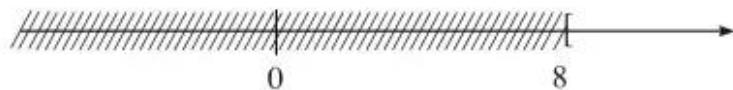
Vậy $2\sqrt[3]{3} > \sqrt[3]{23}$.

b) Hướng dẫn : Ta có $11 = \sqrt[3]{11^3} = \sqrt[3]{1331}$. Từ đó suy ra $33 < 3\sqrt[3]{1333}$.

93. a) Giải : Theo tính chất căn bậc ba, ta có

$$\sqrt[3]{x} \geq 2 \Leftrightarrow \sqrt[3]{x} \geq \sqrt[3]{2^3} \Leftrightarrow x \geq 2^3 \Leftrightarrow x \geq 8.$$

Biểu diễn tập hợp đó trên trục số, ta được hình 9.

Hình 9

b) Hướng dẫn : Tương tự câu a), ta có $x \leq -3,375$.

94. Khai triển vế phải và rút gọn, ta được kết quả vế phải bằng vế trái.

a) Nếu x, y, z không âm thì $x + y + z$ không âm. Suy ra

$$x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz \geq 0.$$

Từ đó, ta có $\frac{x^3 + y^3 + z^3}{3} \geq xyz$.

b) Đặt $x = \sqrt[3]{a}$, $y = \sqrt[3]{b}$, $z = \sqrt[3]{c}$.

Ta thấy a, b, c không âm, nên x, y và z không âm. Dựa vào kết quả câu a) ta có

$$\frac{(\sqrt[3]{a})^3 + (\sqrt[3]{b})^3 + (\sqrt[3]{c})^3}{3} \geq \sqrt[3]{a} \cdot \sqrt[3]{b} \cdot \sqrt[3]{c}.$$

Suy ra $\frac{a + b + c}{3} \geq \sqrt[3]{abc}$.

95. Lập luận tương tự bài 67.

Ôn tập chương I

96. Chọn (D).

(Có thể nhầm và loại các trường hợp (A) ; (B) và (C)).

97. Chọn (A).

98. a) Ta thấy $\sqrt{2+\sqrt{3}} + \sqrt{2-\sqrt{3}}$ xác định và không âm, nên theo định nghĩa căn bậc hai số học, ta sẽ chứng tỏ bình phương của nó bằng 6.

$$\begin{aligned} \text{Ta có } (\sqrt{2+\sqrt{3}} + \sqrt{2-\sqrt{3}})^2 &= 2 + \sqrt{3} + 2\sqrt{(2+\sqrt{3})(2-\sqrt{3})} + 2 - \sqrt{3} \\ &= 4 + 2\sqrt{2^2 - 3} = 4 + 2 = 6. \end{aligned}$$

Vậy đẳng thức được chứng minh.

b) Ta biến đổi vế trái.

$$\begin{aligned} \sqrt{\frac{4}{(2-\sqrt{5})^2}} - \sqrt{\frac{4}{(2+\sqrt{5})^2}} &= \frac{2}{|2-\sqrt{5}|} - \frac{2}{|2+\sqrt{5}|} \\ &= \frac{2}{\sqrt{5}-2} - \frac{2}{\sqrt{5}+2} = \frac{2(\sqrt{5}+2)-2(\sqrt{5}-2)}{5-4} = 8. \end{aligned}$$

Vậy đẳng thức đúng.

99. Rút gọn $A = \frac{|2x-1|}{2(2x-1)}$. Xét hai trường hợp

– Nếu $x > 0,5$ ta có $A = 0,5$;

– Nếu $x < 0,5$ ta có $A = -0,5$.

Suy ra điều phải chứng minh.

100. a) *Chú ý* : $4 - 2\sqrt{3} = 3 + 1 - 2\sqrt{3} = (\sqrt{3})^2 - 2\sqrt{3} + 1 = (\sqrt{3} - 1)^2$.

Đáp số : 1.

b) *Chú ý* : $15 - 6\sqrt{6} = (3 - \sqrt{6})^2$ và $33 - 12\sqrt{6} = (3 - 2\sqrt{6})^2$.

Đáp số : $\sqrt{6}$.

c) Thực hiện phép chia cho $\sqrt{10}$.

Đáp số: $23\sqrt{5}$.

101. a) Khai triển vế phải, so sánh với vế trái, suy ra đẳng thức đúng.

b) Áp dụng câu a) ta có

$$A = \sqrt{(\sqrt{x-4} + 2)^2} + \sqrt{(\sqrt{x-4} - 2)^2}.$$

Từ đó, nhận thấy $x \geq 4$ là điều kiện xác định của A.

Rút gọn được $A = \sqrt{x-4} + 2 + |\sqrt{x-4} - 2|$.

Ta thấy $\sqrt{x-4} - 2 \geq 0 \Leftrightarrow \sqrt{x-4} \geq 2 \Leftrightarrow x-4 \geq 4 \Leftrightarrow x \geq 8$.

Do đó :

• Với $x \geq 8$, ta có

$$A = \sqrt{x-4} + 2 + \sqrt{x-4} - 2 = 2\sqrt{x-4}.$$

• Với $x < 8$ (và $x \geq 4$), ta có

$$A = \sqrt{x-4} + 2 + 2 - \sqrt{x-4} = 4.$$

102. Điều kiện xác định của A là $x \geq 0$.

Điều kiện xác định của B là $x \geq 1$.

a) Với điều kiện $x \geq 0$, ta có $x+1 \geq 1$ nên $\sqrt{x+1} \geq \sqrt{1}$.

Từ đó suy ra $\sqrt{x} + \sqrt{x+1} \geq 1$ hay A ≥ 1 .

Với điều kiện $x \geq 1$ ta có $x+4 \geq 1+4$ hay $x+4 \geq 5$ nên $\sqrt{x+4} \geq \sqrt{5}$.

Từ đó suy ra $\sqrt{x+4} + \sqrt{x-1} \geq \sqrt{5}$ hay B $\geq \sqrt{5}$.

b) Áp dụng kết quả câu a) ta có

$$\sqrt{x} + \sqrt{x+1} \geq 1.$$

Do đó, dấu "=" xảy ra khi và chỉ khi

$$\sqrt{x} = 0 \text{ và } \sqrt{x+1} = 1.$$

Ta tìm được $x = 0$.

Theo kết quả câu a), ta có

$$\sqrt{x+4} + \sqrt{x-1} \geq \sqrt{5},$$